

DOBŘANY

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY

FOTODOKUMENTACE

Název akce : Program regenerace městské památkové zóny v Dobřanech
- fotodokumentace

Objednatel : Městský úřad Dobřany, nám. T. G. Masaryka 1, Dobřany

Zpracovatel : A.S.S.A., Perlová 7, Plzeň (ak. arch. V. Kučera, ing. arch. M. Kliment)

Datum : duben 2004

Obsah průvodní zprávy:

1. Úvod
2. Důvody a cíle zpracování fotodokumentace
3. Závěr

1. Úvod

Město Dobřany se v roce 1993 přihlásilo do Programu regenerace městských památkových zón. Původní dokumentace byla aktualizována v roce 2003. Její přílohou je tato fotodokumentace, zpracovaná kanceláří A.S.S.A. v dubnu 2004. Doplňuje zejména průzkumovou a rozborovou část. Neobsahuje fotografie všech objektů památkové zóny, vyhodnocuje hlavní klady a zápory urbanistické struktury a stavebního fondu historické části města. Fotografie byly pořízeny digitálním fotoaparátem. Tištěná podoba fotodokumentace má i digitální verzi ve formátu PDF.

2. Důvody a cíle zpracování fotodokumentace

Důvodem zpracování této dokumentace je doprovodné vysvětlení rozborů urbanistické struktury města a jednotlivých objektů v MPZ. Má sloužit jako pomocný materiál při rozhodování stavebního úřadu ve věcech rekonstrukcí a novostaveb v památkové zóně.

Cíl č. 1

Upozornění na urbanisticky cenné soubory městské struktury včetně výrazných celků městské a krajinné zeleně.

Cíl č. 2

Výběr architektonicky hodnotných staveb. Ty by měly být opěrnými body a vzorem v procesu regenerace stavebního fondu centra města.

Cíl č. 3

Upozornění na vhodné architektonické detaily jednotlivých objektů. Rozhodnutí o jejich vhodnosti se opíralo zejména o stavební a materiálovou tradici v dílčích lokalitách města.

Cíl č. 4

Výběr architektonicky nevhodných objektů, narušujících svým tvarem, objemem nebo špatnými stavebními detaily estetické hodnoty MPZ.

Cíl č. 5

Rozbor hlavních nevhodných stavebních detailů, jako jsou materiálové a barevné řešení fasád a střech, proporce a tvary štítů, oken, dveří, vrat a vikýřů, případně špatně volené sklony střech.

Jen málo staveb v památkové zóně je výborném technickém stavu a zároveň bez architektonicky nevhodných prvků. V popředí této skupiny stojí objekty, kterým byla v uplynulém období programu regenerace věnována hlavní pozornost. Přirozeně jsou to nemovité kulturní památky jako např. kostel sv. Víta, zvonice nebo historický most přes řeku Radbuzu. Naopak nejhorší situace je v běžném domovním fondu, patřícímu soukromému sektoru. Zde se velmi často projevuje nedostatek vkusu a odborného přístupu, zejména při provádění dílčích úprav a při rekonstrukcích.

Tato fotodokumentace základní problémy analyzuje a zároveň v omezené míře naznačuje možné principy jejich řešení.

3. Závěr

Historické jádro města Dobřany má bezesporu vynikající kvality jak ve své jedinečné městské struktuře, tak u jednotlivých staveb. Podobně jako mnoho jiných měst prošlo a stále prochází přirozeným stavebním vývojem. Vzniká pestrá mozaika různých stavebních slohů a stylů.

Při rozhodování o dalších úpravách města je důležité mít jasnou představu o jeho architektonických a urbanistických kvalitách a ty pak chránit. Nelze očekávat, že potřebný odborný a estetický přístup budou mít jednotliví stavebníci. Je třeba, aby jednotlivé projekty zpracovávali projektanti, zasvěcení do místních stavebních tradic a zvyklostí. Při povolování staveb a stavebních úprav je nutná spolupráce s pracovníky odboru památkové péče. Koncepčně je nutné postupovat při urbanistických úpravách, jako jsou komplexní rekonstrukce ulic a dalších městských prostorů. Každý z těchto prostorů má jiné hodnoty a vyžaduje individuální přístup co se týče volby povrchů komunikací, městského mobiliáře, infrastruktury a zeleně. Urbanistické zásahy mají daleko větší dopad do organismu města a proto musí být plánovány nejen dopravními inženýry, ale také architekty a památkovými odborníky.

Zpracoval A.S.S.A. v dubnu 2004.

Obsah grafické části:

	Urbanisticky hodnotné celkystr. 1 - 6
	Architektonicky hodnotné objektystr. 7 - 13
	Vhodné stavební úpravystr. 14 - 15
	Nevhodné objektystr. 16 - 21
	Nevhodné detailystr. 22 - 38
	Porovnání dobrých a špatných příkladůstr. 39 - 44
	Seznam objektů dle katastrálních číselstr. 45 - 46

Pohled ze starého mostu přes Radbuzu na charakteristické panorama historické části.

Řeka je obklopena zelení, za ní nižší okrajová zástavba výškově graduje do středu města s dominantami kostela Sv. Víta a zvonice.

Pohled z nového mostu na koryto řeky směrem na jih.

Esteticky a přírodně cenné území s motivem mlýna významně obohacuje kvalitu bydlení v bezprostřední blízkosti centra města.

Panorama města od jihu.

Kompozici města utváří nejen výrazné výškové dominanty, ale i jednotlivé domy, zeleň, ohradní zdi a ploty. Velmi důležitá je správná volba stavebních materiálů při provádění rekonstrukcí a novostaveb.

Náměstí T. G. Masaryka.

Střed historické části města. Stojí zde architektonicky významné objekty, vytvářející esteticky uzavřený a kompozičně dokončený celek. K dílčím úpravám objektů a plochy náměstí je zapotřebí přistupovat s maximální citlivostí.

Jižní strana náměstí T. G. M.
Charakterově ucelený soubor
měšťanských domů malo-
městského charakteru.

*Jednotlivé domy mají dílčí
architektonické závady - např.
nevhodné výkladce (např.
č.k. 37/1), fasádu
zbavenou slohového členění
(např. č.k. 42 nebo 43/1),
nevhodné nápisy (např. č.k.
38) atd.*

**Západní strana náměstí
T. G. M.**

Tato fronta náměstí má opět
kompaktní formu, stylově od-
lišnou od jižní strany - převažuje
zde pseudoslohové členění
fasád z období 19. stol. Domy
jsou v současné době opravo-
vány.

*Rekonstrukcím lze vytknout
některé detaily - např. č.k.
29/1 má nevhodné členění
oken a nepříliš vhodný tvar
vikýřů, č.k. 31 má nevhodně
zvolený materiál vnějších
schodů - obklad z kamenných
desek.*

**Východní strana náměstí
T. G. M.**

Zde je zástavba stavebně ne-
soudržná. Výjimečný charakter
má zejména dvojice domů
č.k. 81 a 82.

*Fasády domů č.k. 71, 78, 79 a
80 jsou v nevhodném stavu -
poruchy slohového členění,
nevhodná hrubá omítka, ke-
ramické sokly, nevhodné mříže,
vikýře a výkladce.*

Severní strana náměstí T. G. M.

Jsou zde soustředěny nejvý-
znamnější budovy - radnice a
děkanství. Objekty jsou po
rekonstrukci a lze jim vytknout
pouze dílčí arch. závady.

Ulice Stromořadí - východní č.

Ucelený soubor domů vesnického charakteru.

Původně stejné štíty byly postupně upravovány nevhodnými prvky - trojdílná okna, keramické sokly, břizolitové omítky, zcela nepatřičným částečným bedněním (č.k. 237).

Ulice Zahradní

Opět hodnotný soubor domů se štíty do ulice. Zde je původní charakter na rozdíl od ulice Stromořadí více zachován.

Vytknout lze zejména keramické sokly, trojdílná okna, oplechování štítů (č.k. 285) a plechová vrata do dvorů.

Ulice Tyršova - jižní část

Jedna z nejmenších částí památkové zóny. Seskupení jednotlivých usedlostí vytváří společně s hospodářskými objekty, vjezdy a ohradními zdmi cenný urbanistický soubor.

Celkový ráz narušují nepříliš vhodné úpravy jednotlivých staveb, betonové stožáry vzdušného vedení elektřiny a betonové obrubníky zelených ploch. V některých částech by bylo vhodné určitě zjemnění a větší míra detailu u zámkové dlažby, která se ne vždy hodí do historického prostředí.

Ulice Lipová - jižní část

Dvojice usedlostí č.k. 369 a 370. Přes rušivé detaily vrat, oken a oplechování štítů typický příklad původní venkovské zástavby - podobně i naproti u čísel k. 302 a 303/1.

Mánesova ulice

Soubor bohatých zemědělských usedlostí č.k. 112/1, 114/1, 115 a 116. Zejména poslední dva jmenované objekty lze přes dílčí závady považovat za jedny z nejlépe dochovaných příkladů původní zástavby v Dobřanech.

Třída 1. máje - západní část

Možná v současné době ještě nedocenené městotvorné hodnoty původní zástavby - č.k. 385/1,2, 418, 384 a 383/1,2. Podobný blok domů je o něco východněji v téže ulici (č.k. 277, 279 a 280).

Tyršova ul. - střední část

Dožívající objekty při křižovatce s Vančurovou ulicí. Jejich hodnota spočívá nejen v zachované architektuře, ale i v urbanistické funkci předpolí bývalé jízdní dráhy. Tyto stavby (č.k. 181, 182/1, 185 a 186) se zároveň významně podílí na památkové hodnotě městské struktury. Je škoda, že byl již demolován podobný dům v pozadí (č.k. 178/1).

Široká ulice

Další výrazněji dochovaná původní struktura domkářských usedlostí. Kvality této skupiny jsou hlavně v jejím celku, jednotlivě lze upozornit na příkladně udržovanou nemovitost č.k. 267/1.

Vančurova ulice

Výrazný nálevkovitý tvar této ulice nemá v Dobřanech srovnání. Důležitost této ulice může v budoucnosti velmi stoupnout jako urbanistické spojnice mezi náměstím a bývalou jízdárnou. Jednotlivé objekty mají menší či větší arch. závady, pozitivně lze hodnotit příkladné rekonstrukce nemovitostí č.k. 73 a 441.

Luční ulice

Jedno z nejromantičtějších zákoutí Dobřan, na jehož atmosféře se podílí všechny dnešní details - památkově cenná sýpka, staré stodoly, boží muka mezi čtyřmi stromy, malebná směsice dalších, slohově různorodých staveb a v neposlední řadě zvláštní proporce mezi šířkou ulice a výškou zástavby. Jednotlivé objekty a také povrchy komunikací potřebují kvalitní rekonstrukci a dohled odborníků.

Pobřežní / Tř. 1. máje - pivovar

Dobrý příklad slušně provedené rekonstrukce hospodářských traktů ve dvorech měšťanských domů a zároveň vhodného doplnění novostavbou. Architektonická a urban. kvalita areálu pivovaru je navíc zhodnocena tím, že je na pohledově velmi exponovaném místě.

Tř. 1. máje - východní část

Kvalita této uliční fronty je dána uceleným souborem solidních vilek, vzniklých ve 30 - 40 letech 20. století.

Při rekonstrukcích je nutné citlivě přistupovat k detailům, zvážit, zda není lepší dřevěné než plastové okno nebo bobrovka místo tvarově odlišné jiné krytiny.

Ulice U Radbuzy

Důkaz, že pro život ve městě má velký význam i zeleň. Stromy podél náhonu k mlýnu č.k. 392/1 umožňují příjemné procházky přírodními scénériemi v těsné blízkosti centra města. Lze doufat, že svého ocenění se časem dočká i vlastní mlýn.

Studniční ulice

Díky husté a reletivně kvalitní alejové zeleni má tato ulice téměř parkový charakter. Vhodným doplněním stromy a keři a volbou adekvátních povrchů a rozměrů komunikací lze získat pro město velmi dobrý prostor pro relaxaci lidí. Protažením této zeleně i do horní části ulice (za křižovatkou s ul. Stromořadí) lze jeho dimenzi ještě umocnit.

Plzeňská ulice

Přes nevalnou úroveň stavebních úprav většiny objektů lze tuto ulici považovat za důležitou část struktury památkové zóny s charakteristickou drobnou zástavbou.

Ulice Stromořadí - západní část

Jedna z nejvýznamnějších alejových zelení ve městě. Bytové domy jsou již za hranicí památkové zóny, jejich urbanistické spolupůsobení s touto zelení lze hodnotit vysoce pozitivně. Jižní část pam. zóny je stavebně chudší, než část severní, o to bohatší je v množství stromů.

Zvonice a stará škola

Jedna z hlavních dominant města. Zvonice byla nedávno rekonstruována. Vytváří se školou celek v jednotném empírovém stylu.

Škole by prospěla změna funkce z telefonní ústředny např. na společenskou funkci. Objekt potřebuje opravu omítky. Barevnost obou staveb je v pořádku, objekty nehyzdí výraznější chybné prvky, členění oken a dveří je odpovídající. Bylo by vhodné přemístit přípojkové skříně a rozvaděče na čelní fasádě školy na méně pohledově exponovanou pozici.

Kostel sv. Víta

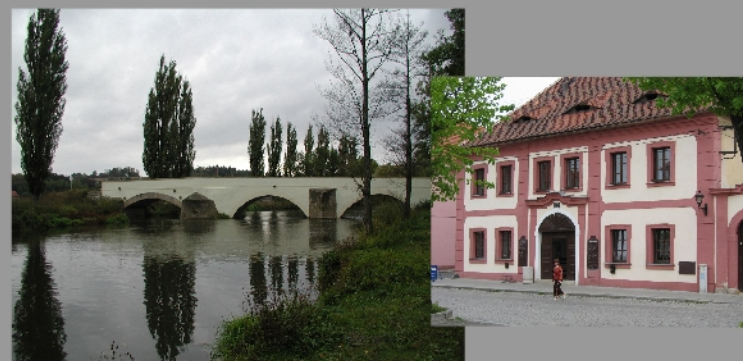
Další dominant a jedna z nejdůležitějších historických památek města. Nedávno rekonstruován. Objektu prospěla rekultivace jeho okolí (demolice nevhodných objektů, provedení nového oplocení).

Oplocení je měřítkově trochu poddimenzováno - mělo být vyšší.

Pozdněgotický most přes Radbuzu

Most v nedávné době citlivě opraven, jeho památkové kvality částečně poškozují nevhodně vyřešená předpolí na obou březích.

Dům č.k. 82, nám. T.G.M.

Dům byl rekonstruován, byla obnovena barokní fasáda do náměstí vč. vjezdu do dvora.

Policie - Lipová č.k. 525

Dům po nedávné rekonstrukci. Příklad citlivé opravy neorenesančního domu. Zdůraznit je zapotřebí zejména velmi kvalitní volbu barevných nátěrů - jednotlivé fasádní prvky jsou odlišeny pouze jemnými odstíny téže barvy, takže celek působí kompaktně a klidně.

Radnice a nová škola

Oba objekty po rekonstrukci. Vytváří cenný soubor neo-renesanční architektury, který je v takovém rozsahu v Dobřanech ojedinělý.

Dům č.k. 44 - nám. T.G.M.

Objekt není v dobrém technickém stavu, přesto je cenným dokladem historického vývoje maloměstského domu, slohově ukončeného v 19. století.

Kromě technických aspektů budoucí rekonstrukce je vhodné přemístit střešní okna nebo upravit vhodněji jejich pozici na střeše. Odpovídající úpravu vyžaduje i vstup a výkladek do obchodu. Barva fasády do náměstí je příliš výrazná, je třeba volit světlejší a tluměnější odstín barvy.

Dům č.k. 90 - Tyršova ulice

Autenticky zachovaný dům, slohově spadající do období kolem roku 1850.

Fasádu hyzdí pouze trojdílné okno a přípojkové skříňe - ty by bylo vhodné spojit do jednoho bloku, např. při levé straně (nejít však do svislého štukového lisénu). Stejnou pozornost je nutné při rekonstrukci věnovat i stodoře s vraty, která je nedílnou součástí tohoto hodnotného objektu.

Dům č.k. 69 - Lidická ul.

Dům je dobrým příkladem, jak působí v místě tradiční krytina z bobrovek klidně i ve velké ploše střechy.

Volba béžového odstínu nátěru fasády je vhodná. Stavbu hyzdí keramický sokl. Také okení šambrány nejsou zcela ideální. Lepší příklad šambrán je na snímku níže - rekonstrukce mlýna č.k. 133/2 v Tyršově ul. Nevhodné je oplechování štítů.

Dům č.k. 41 - nám. T.G.M.

Hodnotný portál domu.

Portál je však v ostrém kontrastu s chybějícími šambránami kolem oken. Chybné je umístění dvířek přípojk. skříňi do svislého lisénu a do soklu - je nutné tyto prvky umístit do bloku, nejlépe do prostoru průjezdu.

Mlýn č.k. 133/2 - Tyršova ul.

Velmi dobře započatá rekonstrukce jednoho ze dvou městských mlýnů - vzorový příklad správné střešní krytiny, barevnosti fasád, soklu, šambrán kolem oken a členění oken. Zdařilý je i vikýř.

Bývalá jízdná - Tyršova ul.

Krásná empírová stavba vyžaduje náročnou rekonstrukci.

Hyzdí ji přístavek, potřebuje odborný památkový průzkum, protože je nutné obnovit původní otvory - např. velké termální okno ve štítu nad vjezdem.

Tři příklady možných úprav štítů stavení venkovského typu
(vlevo nahoře č.k. 127 a 128 ve Školní ul., vlevo dole č.k. 233 na křiž. Studniční / Stromořadí, vpravo č.k. 267/1 v Široké ul.). Správná okna má pouze č.k. 127, tolerovat lze však i úpravu u č.k. 167/1 - okna jsou zde lemována šambránami a díky vodorovné přičli má i trojdílné okno malebný detail. Č.k. 233 je velmi příkladně udržovaný dům, má sice nevhodná okna, ale jinak je v pořádku.

Dva příklady možných úprav štítů stavení venkovského typu v Lipové ulici

Dům vlevo (č.k. 302) má štít trojúhelníkový, dům vpravo (303/1) má polovalbu.

První objekt má nevhodná okna a fasáda je zbavena většiny detailů. Druhý objekt má okna správně, zachovánu římsu a další fasádní členění. Velmi dobře je udržována brána vjezdu vč. stříšky z bobrovek. U této stavby lze vytknout pouze méně zdařilou volbu barevnosti (příliš sytá žlut) a zbytečné okapy na štítu.

Dům č.k. 136 ve Školní ul.

Poměrně dobře zachovaná usedlost. Členění štítu prošlo vývojem od původní klasicistní formy, přes neorenesanci až po secesní dekor.

Chybná je proporce a členění oken v přízemí, stejně tak absence šambrán kolem nich. Špatné je umístění dvířek přípojkové skříně ve svislém lisenu. Estetický výraz štítu je narušen i vzdušným vedením elektřiny.

Dům č.k. 185, 186 v Tyršově ul.

Dobře dochovaný štít s vjezdem, druhá půlka průčelí statku byla ubourána - je třeba obnovit štít. Objekt zatím pouze technicky zajištěn - plechová stříška nad vjezdem musí být nahrazena bobrovkou.

Skupina č.k. 277, 279, 280 Tř. 1. m.

Kvalita je zde v celku jako takovém. Jsou zachovány i pěkné proporce domů.

Dvojice statků č.k. 115 a 116 v Mánesově ulici

Jedny z nejlépe dochovaných domů selského typu v Dobřanech. Oba domy mají krásně zachované štíty, levý navíc původní okna v patře.

Přes jejich nespornou památkovou hodnotu je zde několik rušivých architektonických detailů, které je třeba napravit. Více se o této problematice zmiňuje oddíl Nevhodné detaily na str. 31.

Dům č.k. 176 v Tyršově uli.

Velmi citlivě udržovaná nemovitost, které nelze téměř nic vytknout.

Dům č.k. 441 v Tyršově uli.

Dobře provedená oprava fasády, vhodné členění a proporce oken.

Dům č.k. 240 v ul. Stromořadí

Objekt čeká na kompletní rekonstrukci. Dnes je dochován hodnotný secesní dekor vč. řešení vrat a oken. Je vhodné všechny tyto prvky nadále zachovat či nahradit kopii.

Dům č.k. 167/2 v Plzeňské ul.

Ještě nedokončená, ale zatím velmi dobře prováděná rekonstrukce.

Sokl musí být proveden ze soklové omítky a také bude důležitá volba vhodného nátěru fasády. Dále by bylo vhodné výškově sjednotit pozici dvířek přípojkových skříní.

Dům č.k. 483 v Plzeňské ul.

Vhodně provedená oprava.

Vytknout lze pouze plastový materiál oken, který je v památkové zóně znepříjemňující.

Dům č.k. 70 v Lidické ul.

Správná volba barevnosti a citlivý přístup k architektonickému členění fasády. Zdařilé je i proporční uspořádání okenních a dveřních otvorů.

Dům č.k. 37/3 na Tř. 1. máje

Velmi dobrá rekonstrukce fasády, vzorné provedení okenních šambrán a štukové dekorativní římsy. Vhodné členění a proporce oken, dveří a vrat.

Stodola č.k. 65/2 v Tyršově ul.

Vynikající příklad citlivé a vkusné opravy stodoly. Tento typ staveb má velký vliv na charakter městské památkové zóny a je potřeba jejich architektonický význam respektovat.

Hospodářské objekty č.k. 28,

30 a 31 křiž. Pobřežní / Tř. 1. m.

Další kvalitní příklad, jak důležitá je pozornost, věnovaná hospodářským objektům.

Stodoly č.k. 371 v Luční ul. a 295, 296 a 297/2 u kina v Zahradní ulici

Tyto příklady dokazují, jak malebné mohou tyto často nedocené stavby být.

Sýpka č.k. 372 v Luční ul.

Barokní sýpka, nemající v Dobřanech srovnání. Má významný podíl na romantické atmosféře Luční ulice. Pravděpodobně dodatečně byl proveden průjezd a její funkce se změnila na stodolu. Objekt si zaslouží odborný památkový průzkum a citlivou opravu.

Dům č.k. 303/1 v Lipové ul.

Vzorový příklad správně provedených detailů: zachování historického členění fasády (římsy, šambrány, nárožní bosování), původní proporce oken-ních otvorů, dřevěná vrata vjezdu, stříška z pálené taškové krytiny nad vjezdem a nejvhodnější typ krytiny - bobrovka (střecha zůstává nejvíce jako klidná plocha, jiný typ krytiny mění měřítko a detail střechy).

Vytknout lze pouze barevnou kombinaci bílé a sytě žluté - působí nepřírozeně kontrastně. Nedobré jsou okapní žlaby ve štítu, které by zde být nemusely.

Štíty venkovských domů

Velmi podstatná problematika v památkové zóně Dobřany. Pro danou oblast jsou charakteristické jednoduché klasici-zující štíty se sklonem střechy kolem 45°, vždy bez přesahu střechy - atiky byly zalicovány s čelní fasádou. Štíty do ulice byly často doplněny slohovým členěním (římsy, šambrány, lemování atik, lisény či bosáže nároží) - vždy dle příslušného historického období. Stále se však ve většině případů opakovalo základní schema dvou větších oken v přízemí a dvou větracích okének do půdního prostoru. Toto schema bylo počínaje 30. -tými lety 20. stol. narušeno módním prvkem trojdílných oken. Postupem doby byly štíty často zbaveny jakéhokoliv slohového dekoru a proporcí otvorů. Na fotografiích jsou různé příklady - štítům do dvorů sluší i hrubší házená omítka. Pokud je ke štítu cokoliv přistavěno, je vhodné přístavek jemně barevně oddělit a příp. odsadit malou spárou (např. u bílého štítu č.kat. 263/2 v Tr. 1. máje na snímku vlevo). Na snímku dole příklad štítu, poškozeného trojdílným oknem - protože je ale zachován původní dekor, krytina a detail atiky, lze toto řešení považovat za uspokojivé (č.k. 267/1 Široká ul.).

VHODNÉ
STAVEBNÍ
ÚPRAVY

Vrata vjezdů do dvorů a stodol

Snímek vlevo nahoře (č.k. 239 v ul. Stromořadí) je dobrým příkladem nových vrat. Ostatní tři příklady jsou vrata straší a mohou být inspirací pro ostatní - vpravo nahoře č.k. 136 (Školní), vlevo dole č.k. 382 (Lipová) a vpravo dole č.k. 143 (Tyršova).

Ploty, ohradní zdi

Snímek vlevo nahoře (č.k. 295, 296 a 297 v ul. Zahradní - u kina) je variantou plaňkového plotu, který je v daném prostředí vždy vhodný. Zbylé dva snímky dokladují příklad ohradních zdí, resp. kombinace s boční stěnou stodoly. Je zde patrné, že i hrubá omítka má v Dobřanech své místo a může při dobré údržbě působit esteticky (snímek zcela dole (č.k. 157/3 v Zahradní ulici).

Bývalý kulturní dům v Lidické ul.

Tato stavba nerespektuje hodnoty městské zástavby ve svém okolí. Nedodržuje historickou uliční čáru. Svou architekturou se zcela odlišuje od místních tradic. Nachází se navíc na pohledově velmi exponovaném místě v jedné z hlavních ulic, vedoucích k náměstí. Je rozporuplné, zda má smysl ho architektonicky upravovat a nebo ho raději nahradit vhodnější novostavbou. Zcela jistě patří mezi největší problémy při regeneraci MPZ.

Rodinný dům č.k.53/3 mezi

Tř. 1. máje a Lidickou ulicí

Podobný případ, jako bývalý kulturní dům. Nachází se ve stejném městském bloku, který nejvíce architektonicky a urbanisticky utrpěl v období 60 - 80 tých let 20. století. Vzhledem k existenci vzrostlé zeleně podél Tř. 1. máje přeci jen tolik nenarušuje estetický výraz města.

Trafostanice a výrobní hala

č.k. 48/3 na Tř. 1. máje

Nevzhledné technické dílo trafostanice v nedávné době doplnila zcela nevhodná hala. Výrobní haly patří na okraj města a ne do historického jádra. Sklonem své střechy, nevhodnou střešní krytinou a plastovými okny se nemůže integrovat do zcela odlišného prostředí starobylé městské zástavby. Trafostanice, pokud musí být z technických důvodů zachována, vyžaduje architektonickou úpravu tak, aby byl objekt méně nápadný - např. snížit ho a zapojit do ohradní zdi, břízolit nahradit vhodnější omítkou.

Hasičská zbrojnice v Tyršově ul.

Areál se nachází z urbanistického hlediska na zcela nevhodném místě. Objekty vyžadují architektonizaci, vedoucí k menší nápadnosti vzhledem ke svému okolí. Věž pro hadice velmi negativně narušuje panorama města a pokud není dnes technicky odůvodnitelná, je nutné ji odstranit!

NEVHODNÉ
OBJEKTY

Objekt č.k. 373/97 na křižovatce Široká/Stromořadí

Měřítkově, tvarově a materiálově zcela nevhodný do daného prostředí. Takovýto charakter budov je akceptovatelný pouze na okraji města.

Objekt č.k. 27/2 v Pobřežní ul.

Starší dům byl zvýšen ošklivou střešní nástavbou, která nerespektuje architekturu jak samotného objektu, tak historické panorama se sv. Vítem. Minimálně musí být odstraněna nástavba a nahrazena půdní vestavbou s vhodně navrženými vikýři. Lepší by ovšem bylo stavbu snížit o jedno podlaží.

Objekt č.k. 3703/105 na křižovatce Pobřežní/Tř. 1. máje

Velmi nevhodná novostavba na pohledově nejcitlivějším místě v historickém jádru MPZ. Původní kompozice panoramatu města vycházela z přechodu nízké pobřežní zástavby přes obrysy měšťanských domů kolem náměstí až po dominanty zvonice a věžiček sv. Víta a sv. Mikuláše. Tato novostavba zcela arogantně tyto zvyklosti porušuje, používá skladištní sklon střechy, jako krytinu vlnitý eternit nebo plech, proporce a uspořádání oken působí chaoticky. Celkový tvar je příliš komplikovaný a svou členitostí na sebe příliš strhává pozornost, místo aby tvořil klidnou podnož gradující historické zástavbě. Snímek zcela dole také dokladuje nevhodnost mycího boxu v sousedství památky 1. třídy, jakou je historický most přes Radbuzu.

NEVHODNÉ
OBJEKTY

Objekt č.k. 205 při okružní křižovatce na Tř. 1. máje

Nová křižovatka prostorově neumožňuje vhodně doplnit zástavbu na západní straně tak, aby se vytvořila pevná uliční fronta z objektů o 2 - 3 nadz. podlažích. O to více vyniká nedobré vyřešení stavební úpravy staršího objektu. Střecha patra má u obou štítů přesah, což je pro dané stavební zvyklosti v MPZ zcela cizí prvek. Bohužel je odkryt pohled na dvorní trakt domu a jeho asymetrický štít, který v souvislosti s okolím působí velmi rušivě. Špatnou situaci ještě podtrhuje chaotický soubor různých typů oplocení. Řešení problému může být např. pomocí tvarově klidné zděné ohradní zdi, resp. pokračování stávající při křižovatce. Chybějící hmota domů může být částečně nahrazena výsadbou cca tří kusů vhodných listnatých stromů v prostoru mezi zdí a křižovatkou.

Objekt č.k. 838 v Tyršově ul.

Dům má nevhodně přetaženou střechu nad vstupem. Dalším cizorodým prvkem je přesah střechy na štítech.

Objekty č.k. 282/1,2, 283, 251 a 252 v ulici Zahradní

Stavby mají sice správný sklon střech, ale velké otvory ve štítech působí velmi rušivě vzhledem k tradiční zástavbě s plnými štíty. Levý snímek dokladuje, jak cizorodě a kontrastně vyniká takto provedená novostavba v panoramatu města.

NEVHODNÉ
OBJEKTY

Objekt na č.k. 148/4 v Zahradní ul. (u kina)

Stavba patrně s technickou funkcí, nebo sociální zázemí pro oddychový areál v sousedství. Pokud je její existence nutná, je zapotřebí provést vhodnou architektonizaci - osadit sedlovou střechu se sklonem 45° s krytinou nejlépe z bobrovek a břizolit nahradit vhodnou omítkou.

Objekt č.k. 48 v Tyršově ul.

Drobná stavba má následující základní chyby: špatný sklon střechy (měl by být kolem 45°), lepenkovou střešní krytinu místo pálené taškové, lacině působící okna a střešní okna a absenci soklu (nejlépe ze soklové omítky). Objekt má velmi nízkou estetickou hodnotu a tím negativně ovlivňuje kvality domů č.k. 441 a č.k. 90.

Garáž na č.k. 204 v bloku Lidická/Tř. 1. máje

Komunikační význam Tř. 1. máje staví do pohledově exponované pozice zadní části dvorů nemovitostí v Lidické ulici. Uliční fronta těchto zadních traktů vyžaduje jednotné architektonické řešení - nejlépe zděnou ohradní zdi, do které by byly začleněny jednotlivé vjezdy a nevhodné objekty. Příkladem takové stavby je i garáž s plechovými vraty a keramickým obložním.

Garáže v Zahradní ulici

Samotná existence těchto objektů je v MPZ nevhodná. Pokud již musí být tolerovány, je zapotřebí provést architektonickou úpravu - např. břizolit a keramický obklad nahradit vhodnou (např. házenou) omítkou a řešit jednotným způsobem atiky a vrata (takto celek bude působit jako ohradní zeď s vraty).

NEVHODNÉ
OBJEKTY

Dům č.k. 91 v Plzeňské ul.

Nevhodný sklon střechy a střešní krytina jsou hlavním důvodem negativního působení této stavby v pohledově velmi exponované poloze na nároží dvou ulic. Členění štítu nereaguje na důležitost prostoru, do kterého se obrací. Problém může být odstraněn nejlépe úpravou sklonu střechy a změnou krytiny. Situaci by výrazně zlepšila dostavba nároží. Typ oplocení není vhodný do MPZ, pomohla by plná ohradní zeď.

Dům č.k. 104/2 v Mánesově ul.

Špatný příklad přístavby ke staršímu domu. Potřeba dalšího obytného prostoru měla být řešena např. jednoduchým prodloužením původní hmoty domu. Prvek působí velmi rušivě v kontextu celé ulice. Další závadou je břízolitová omítka, keramický sokl, vlnitý eternit na střeše a plechová vrata.

Objekt č.k. 677/1 v Mánesově ul.

Stavba výtopyny je chybně situována téměř k uliční čáře. Tím se stává součástí prostoru ulice a jeho architektury. Objekt měl být umístěn hlouběji ve dvore, aby ho bylo možné zakrýt případnou novostavbou. O jeho nevhodnosti není potřeba komentáře, nesplňuje žádný z požadavků na začlenění do památkové zóny.

Dům č.k. 135 ve Školní ul.

Přístavba k původnímu domu vesnického charakteru má nevhodný sklon střechy. Sklon musí dodržovat tradiční úhel kolem 45°.

Garáž na č.k. 296 v Zahradní ulici (u kina)

O hodnotách původních hospodářských objektů v památkové zóně již byla řeč na str. 13. Garáž z pozinkovaného plechu je nejen nepřipustná v sousedství hodnotného souboru stodol, ale především nemá vůbec místo v památkové zóně.

Přístřešky autobusových zastávek (Tř. 1. máje)

Na Tř. 1. máje se nachází dva plechové přístřešky autobusových zastávek - u pivovaru a u trať. Tyto ohyzdné objekty esteticky degradují prostor MPZ.

Vzdušné vedení rozvodů

Během rekonstrukcí povrchů komunikací by bylo vhodné provádět zemní kabeláž těchto rozvodů, protože betonové sloupky a směsice drátů esteticky narušují prostor každé ulice v památkové zóně.

Plakátovací plocha na náměstí T.G.M.

Tento prvek "drobné architektury" nepotřebuje komentář. Pro MPZ je ostudou, zvlášť na hlavním náměstí.

Dům č.k. 232 na křižovatce Študiční/Stromořadí

Příklad zcela nevhodně provedené přístavby. Štít do ulice ztratil přijatelnou proporci, vikýř je příliš mohutný a navíc s lepenkovou krytinou, která v kontrastu s původní bobrovkou působí velmi lacině. Přístavba mohla být řešena např. způsobem u č.k. 277 na Tř. 1. máje (str. 14).

Dům č.k. 299 na křižovatce Lipová/Zahradní

Podobné zcela špatné řešení jako u předchozího domu. Potřeba většího obytného prostoru vyústila v neúctu k původní architektuře domu. Rozšíření objemu se nemělo projevit na štítu, prostorové požadavky majitele měly být řešeny např. dvorním traktem do tvaru písmene L, nebo uskrovněním se v původních představách a provedením pouhých vikýřů.

Dům č.k. 373/1 v Luční ul.

Nástavba, byť respektující původní tvar štítu, je příliš hmotná a blízko hrany štítu. Situace měla být řešena vikýři. V kontaktu s historickým špýcharem jsou zcela nevhodné i další prvky - přístavba zádveří s pulťovou plechovou střechou, břízolit, velikost a členění oken a plechová vrata.

Dům č.k. 178/2 v ul. U Radbuzy

Původní obvyklý tvar domu se sedlovou střechou je dnes přeměněn v ohyzní slepenec hmot. Potřeba rozšíření měla být řešena koncepčně a nikoliv chaoticky. Objektu by patrně pomohlo vytvoření nového krovu nad přístavbami na severní straně (výsledný půdorys domu by byl ve tvaru L). Sklon střechy by byl stejný jako u původního domu, na severu by byl vhodný štít na podobném principu, jako byly štíty na původním domu.

NEVHODNÉ
DETAILY

Domy č.k. 149 a 150 v Tyršově ul.

Objekt vlevo má nevhodně nastavěno patro - sklon střechy je špatný. Půdní vestavba měla být řešena vikýři a střešními okny do dvora. Také proporce oken nejsou přijatelné. Objekt vpravo má nevhodnou střešní krytinu a nevzhledný keramický sokl.

Dům č.k. 575 v Plzeňské ulici

Příklad, že i dvorní dostavby a vestavby nelze podceňovat. Přístavba na snímku nepotřebuje komentář. Jen obtížně si lze představit, že by toto stavební řešení bylo možné architektonicky uvést do vhodnějšího stavu.

Dům č.k. 195 v Tyršově ulici

Stavebník špatně odhadl účinek jiného sklonu střechy, než je v Dobřanech stavební zvyklostí. Sklon se v tomto případě blíží bavorskému domu. Použití plastových oken působí v kontextu historického prostoru Tyršovy ulice velmi lacině.

Dům č.k. 516 v Plzeňské ulici

Asymetrický štít po provedení nástavby působí velmi nepřírodně a ošklivě. Účinek je navíc znásoben křiklavou barvou omítky, kterou na sebe stavba strhává pozornost již z velké vzdálenosti. Půdní vestavba měla být opět řešena pouze vikýři, případně zvážením, zda pouze nenadezdít trochu pod pozednicemi a rozebraný krov znovu neosadit ve vyšší poloze.

Dům č.k. 308 v ul. Stromořadí

Jinak velmi hezký dům s cenným dekorem štítu je silně poškozen spojením dvou přízemních oken ve štítu do jednoho velkého otvoru. Jedinou cestou, jak napravit chybu, je vyzdění středního pilířku (resp. zdi) a obnovy původní dvojice oken.

Domy č.k. 282/1,2 a 283 v Zahradní ulici

Již dříve komentované stavby (str. 18) vyfotografované v celku. Sklon střech, vikýře a proporce oken v přízemí nejsou špatné, chybné je řešení štítů s velkými otvory (vrata, verandy). Nepřirozeně působí i barevnost tmavší krytiny. Také čistě bílá omítka není dobrá, vždy je potřeba vybírat tlumené odstíny barev.

Dům č.k. 131 ve Školní ulici

Zde se nepodařilo najít dobrou proporcí mezi bedněným (nebo obloženým?) štítem a omítaným přízemím. V této okrajové části města je bedněný štít i přípustný, ovšem je zapotřebí převzít proporcí z nějakého dosud existujícího objektu v plzeňském regionu. V zásadě má být plocha bednění daleko větší, než je použita zde. Nesprávné jsou proporce obou oken, rušivá jsou plechová vrata. Nevhodný je barevný kontrast mezi tmavě hnědou barvou a ostře bílou.

Dům č.k. 31 na nám. T.G.M.

Příliš cizorodé řešení štítu při rekonstrukci měšťanského domu. Jde o pohledově velmi exponovaný pohled na panorama historického jádra, segmentové tvary nadpraží balkonů a přetažení střechy přes štít nejsou správné.

Domy č.k. 321 a 322 v ulici Stromořadí

Na stavbě vlevo je chybné situování dveří ve štítu a použití plastových oken.

Na objektu vpravo je kromě přijatelného sklonu střechy téměř vše nevyhovující. Střešní krytina je příliš tmavá. Štít je nevhodně asymetricky členěn verandou s bavorským zábradlím. Proporce oken v přízemí jsou různé, nelze používat tvar okna s převahou vodorovného rozměru. Chaoticky a cizorodě je řešeno oplocení.

Domy č.k. 237 a 238 v ulici Stromořadí

Objekt vlevo byl zvýšen oproti původnímu tvaru. Naštěstí byl zachován tradiční sklon střechy a krytina z bobrovek. Nepřijatelné je použití břizolitové omítky se zvláštním dekorem, jehož princip částečně bohužel přejímá i sousední nemovitost - bedněné lemování štítu. Levá stavba má špatné rozměry oken, pravá měla mít okno do podkroví menší. Na pravém objektu je kromě použití bednění (nemá na tomto štítu vůbec být) chybná i volba barevnosti omítky.

Domy č.k. 156 a 157 v Tyršově ulici

V tomto místě je spekulativní použití bednění na štítu, nevhodné je přetažení střechy přes štít. Cizí je na tomto objektu samozřejmě použití luxferů, trojdílného okna a keramického obkladu soklu. Chaotičnost fasády podporuje tmavě natřená sestava dveří přípojk. skříní. Objekt vlevo (č.k. 156) má nevhodně přetaženou střechu přes štít i do ulice a opět neproporční okna.

Dům č.k. 161/1 v Plzeňské ul.

Hlavní závady: lepenková krytina, plastová okna, plechová vrata a architektonicky nevzhledná stavba garáže.

Objekt bývalé jízďárny č.k. 180 v Tyršově ulici

Významná a historicky cenná budova je ve zcela nevyhovujícím technickém stavu. Nejvíce však vadí přístavek, který nijak architektonicky nereaguje na empírový řád konírny. Pokud má být budova rehabilitována, nemá přístavek v dané stavební kompozici místo.

Dům č.k. 36 na rohu Lipová/ Tř. 1. máje

Nepříliš zdařená fasáda domu. Víkýřů je příliš velký počet - na každé straně mělo být o jeden méně. Vodorovné falešné příčle nikdy neplní očekávaný efekt, což tento snímek dobře dokladuje - při odlesku oblohy příčle nejsou vidět. Okna v patře měla mít všude stejnou šířku - a to menší z obou použitých. Výkladce v přízemí mají příliš velkou nečleněnou plochu skla, což navíc příkře kontrastuje s hustým členěním vstupních dveří. Na dezděním 1. patra se zvětšila na fasádě výška mezi římsami a je nyní větší než v přízemí. Proto měla být alespoň opticky snížena přidáním další římsy v ploše mezi okapní římsou a nadpražím oken (cca 0,5 m pod okapní římsou).

Dům č.k. 52 a 53/1 v Lidické ul.

Stavebník objektu předpokládá další rozšíření do obou stran. Přesto je nutné kriticky posoudit nevhodné rizalitové vyběhnutí hmoty do boku. Do prostředí se nehodí plastová okna a obklad soklu. Ten je navíc proveden do zbytečně vysoké úrovně. Barevnost fasády působí laciným dojmem.

Dům č.k. 304 v Lipové ulici

Komicky působící snaha o neobvyklý dekor. Naštěstí není výrazně narušena celková hmota domu. Při provádění rekonstrukce objektu je zapotřebí upravit tvar štítu (odstranit křivky a sklon střechy změnit na 45°) a břízolit s keramickými obklady nahradit vhodnějším materiálovým provedením.

Dům č.k. 78 a 79 na nám. T.G.M.

Původně empírová fasáda je v současné době značně poškozena nekoncepčními stavebními úpravami. V přízemí je nevhodně použit keramický obklad, slohové členění je z velké části setřeno (musí odpovídat 1. patru), mříže musí být umístěny z vnitřní strany a ne z vnější, barevnost musí navázat na patro. Vikýře svou hustotou a dvěma rozdílnými velikostmi zcela rozbíjí střechu a stylově vůbec nezohledňují tvarosloví fasády.

Dům č.k. 3892 v Lidické ulici

Největší chybou této novostavby je velikost a tvar vikýře. Asymetrický segmentový oblouk do památkové zóny nepatří. Nevhodné je též použití lesklého keramického materiálu na vnější schodiště.

Dům č.k. 60 v Lidické ulici

Je škoda, že jinak poměrně zdařilou rekonstrukci narušují tři špatné detaily - plech na boku vikýře (měla být omítka), příliš nízké okno ve vikýři a nevhodný keramický materiál stupně (resp. prahu) u vstupu do domu.

Dům č.k. 59/2 v Lidické ulici

Opět ne příliš zdařené provedení vikýřů - navíc u levého působí kontrastně jeho tvar vůči jeho segmentově tvarovanému oknu. Nasládlý odstín barev není vhodný nejen do MPZ. Zcela nelogicky působí šambránové lemování dveří přípojkové skříně oproti nijak neukončenému ostění obou vstupů. Obklad stupňů z leštěné žuly je v historickém jádru města nepřijatelný.

NEVHODNÉ
DETAILY

Dům č.k. 202 v Lidické ulici

Tvarově zcela nevhodné vikýře jsou příliš hmotné vzhledem k nízkému typu domu. Nervózně působí vykrojení střešní krytiny u vikýřových oken. Nelogicky vypadá segmentově ukončené lemování výkladců při použití vodorovných nadpraží těchto otvorů. Plastové provedení výplní fasádních otvorů a obklad schodů z leštěných keramických dlaždic nepatří do MPZ.

Domy č.k. 251/1 a 507 v ulici Stromořadí

U stavby vpravo (č.k. 507) není akceptovatelná střecha s lepenkovou krytinou a lacině vypadající markýza nad vstupem. U levého objektu (č.k. 251/1) je nelogický přístup stavebníka ke kvalitě jednotlivých detailů a materiálů. Na jedné straně je zde chvála hodná snaha o šambrány kolem fasádních otvorů a provedení vstupních dveří + oken z dřevěného masívu, na straně druhé stavebník používá nevhodnou a lacině vyhlížející lepenkovou krytinu a ošklivá plechová vrata do garáže. Vikýře jsou příliš hmotné a tvarově se nehodí k charakteru domu i okolní stavební tradice.

Dům č.k. 254/2 na rohu Zahradní/Široká

Snaha stavebníka o zachování správného drobného měřítka novostavby nemá potřebný efekt. Vikýře, byť samotné v dobré proporcii, nejsou dobře umístěny na ploše střechy - jsou příliš u krajů (měly být posunuty vždy o jednu krokavku ke středu domu). Řešení falešného členění oken je téměř zbytečné, jak dokladuje snímek - světelným odrazem jsou příčle zcela potačeny. Příčle musí být na povrchu skla - t.j. okna budou buďto klasická dvojitá s jednoduchým zasklením nebo s izol. dvojsklem a nalepenými příčlemi na vnějším povrchu.

Dům č.k. 29/1 na Nám. T.G.M.

Nepříliš vhodné ostré trojúhelníkové tvary vikýřů působí agresivně. Členění oken je sice netradiční, ale do MPZ se nehodí - navíc kontrastuje s profilací výkladců v přízemí.

NEVHODNÉ
DETAILY

Dům č.k. 241/2 v ul. Stromořadí
Chaotické provádění okenních otvorů sráží kvalitu objektu. Nevhodné je použití plastových oken, plechových vrat a ošklivého zábradlí balkonu. Příliš obhrouble vypadá sokl z betonových (?) obkladových desek.

Fasádní fronta domů č.k. 502, 503, 504/1, 505 a 506 v Plzeňské ulici

Původní, patrně jednotný charakter fasád byl rozdroben v soubor nevzhledně upravených domů. Neproporční trojdílná okna, keramické obklady, zazděná okna a úprava sklonu střech výrazně narušují stavební kvality velké části Plzeňské ulice.

Dům č.k. 37/1 na Nám. T.G.M.

Poměrně kvalitní a dobře zachovanou fasádu degraduje špatné řešení výkladců obou obchodů v přízemí. Chybí detail ostění otvorů v přechodu na bosáž, výplně otvorů jsou ošklivé a lacině vypadající.

Domy č.k. 45/1,2 v Lidické ul.

Podobný případ, jako u předchozího domu. Při rekonstrukci fasádních otvorů v přízemí je potřeba použít tradičních materiálů a tvarosloví v proporcích a členění skleněných ploch.

Dům č.k. 233 na rohu Studniční/Stromořadí

Jinak velmi pěkně udržovaný a zachovaný dům je také příkladem kontrastu mezi původní bobrovkovou krytinou a novou krytinou s odlišným tvarem. Zatímco bobrovková střecha vypadá klidně a cellistvě, jiné typy tašek střechu drobí a dávají jí zcela jiný detail.

Dům č.k. 7 v Pobřežní ulici

Nevhodné je použití vlnitého eternitu na střechě, zvláště v sousedství kostela sv. Víta. Také plot z palubek "pero/drážka" působí velmi nevhodně.

Objekty č.k. 374/2 a 379 v ul. U Radbuzy

Na nemovitosti č.k. 379 je potřeba vytknout použití vlnitého plechu na přístřešku. U druhého objektu je zvoleno nevhodné řešení vjezdu do dvora - příliš husté členění dveří a vrat + pro daný prostor zcela cizí materiálová kombinace lícovek a bílé omítky.

Dům č.k. 3/1,2 v Pobřežní ulici

Nevhodné použití vlnitého eternitu na střechě domu. Řešení vjezdu do dvora nemá místo v památkové zóně (trapézový plech).

Dům č.k. 291 v Lipové ulici

Původní okna byla nahražena nižšími, trojdílnými. Původní nadokenní římsy se ocitly v nelogické poloze. Měly by být buďto odstraněny a fasáda členěna nově jinak, nebo je nutné okna a dveře řešit vyšší (okna byla původně asi po dvojicích a dveře s nadsvětlíkem). Takovýchto příkladů je více - např. v Luční ulici č.k. 489/1 a 3. Nevhodný je keramický sokl - daleko vhodnější je řešení ze soklové omítky.

Domy č.k. 115 a 116 v Máne-sově ulici

Jedny z nejzachovalejších domů v MPZ Dobřany se nevyhnuly nevhodným stavebním úpravám. O to více volají po nápravě. Oba domy mají ošklivá okna v přízemí, levý navíc špatně vyřešený přístavek zádveří. Právěmu nesluší oplechování štítu. Dvířka přípojkových skříní by měla být buďto na fasádě ve dvorech nebo možná v samostatných sdružených pilířcích, vhodně umístěných v zeleni před objekty. Zcela nestylově působí plechová vrata vjezdů. Levý dům je navíc barevně rozdroben odlišným nátěrem štítu.

Dům č.k. 227 v ulici Stromořadí

Na první pohled chybí šambrána kolem okna v přízemí. Daleko více by situaci ještě zlepšila obnova původně pravděpodobně dvou menších okenních otvorů. Nevhodná jsou plechová vrata.

Dům č.k. 73 v Tyršově ulici

Přední část domu je vzorově opravena. V zadní části je potřeba vytknout vlnitý eternit, luxferovou výplň okna a nevzhledné obrovské okno s mřížemi (je nutno nahradit např. dvojicí oken menších).

Dům č.k. 516 v Plzeňské ulici

Již jednou kritizovaný dům (str. 23). Z tohoto pohledu více vyniká nevкус stavebníka při výběru barvy omítky. Fasády jsou zbaveny jakéhokoliv architektonického členění a působí tak velmi lacině ve srovnání rustikálností střešní krytiny.

Dům č.k. 295 v Lipové ulici

Až na trojdílná okna vcelku zachovalý dům. Na tomto místě je nutno vytknout především špatnou barevnost fasád - příliš temné barvy se navíc zcela nehodí do barevné kombinace.

Dům č.k. 83 na nám. T.G.M.

Objektu se vytýká kromě nevhodných oken a dveří obchodu hlavně odstín červené barvy.

Dům č.k. 381 v Lipové ulici

Chvályhodná snaha o rekonstrukci fasády. Měla být však zvolena méně kontrastní barevná kombinace vč. soklu. Vzorem správného řešení je nátěr fasád objektu policie (č.k. 525).

Domy č.k. 71, 78, 79 a 80 na náměstí T.G.M.

Celá skupina objektů má velké estetické závady a značně narušuje památkové kvality náměstí. Objekt č.k. 79-78 je komentován zvlášť na str. 27. Dům č.k. 80 má nevyhovující přízemí - keramický sokl, ošklivé výkladce a vstup, hrubá omítka místo omítky se stalovými detaily (dle 1. patra) a nevhodná plechová krytina.

Domu č.k. 71 se vytýkají ošklivé výkladce v přízemí a plastová okna.

Dům č.k. 187/2 v Tyršově ulici

Velmi pěkně dochovaný venkovský dům s hospodářskými objekty a ohradní zdí. Vytknout je však nutné nevhodnou strukturu omítky ohradní zdi (jedná se o moderní strukturovanou omítku, která se nehodí do MPZ). Také barevnost nátěru není příliš vhodná, je zapotřebí používat méně syté a méně křiklavé tóny.

Ohradní zeď v Zahradní ulici

Navazuje na již komentované garáže (str. 19). Špatné je řešení soklu pomocí keramického obkladu, který navíc technicky nevyhovuje - opadává, jak je patrné ze snímku (sokl má být v MPZ ze soklové omítky). Ošklivý je samozřejmě břizoliz a kachličkové ornamenty.

Dům č.k. 279 na Tř. 1. máje

Kromě nepřijatelného dekoru okenních šambrán do historického jádra nepatří plastové obložení fasád. Nevhodná jsou plechová vrata.

Dům č.k. 199 v Tyršově ulici

Poměrně pěkná vilka je kromě špatného technického stavu bohužel znehodnocena odstraněním štukové výzdoby a lacině působícími plastovými okny.

Dům č.k. 709 na Tř. 1. máje

Jak mohou špatná okna negativně ovlivnit stavební kvality domu, dokazuje další příklad prvorepublikové vilky. Trojdílnná okna v přízemí a další neproporční okna v podkroví (levé navíc v plastu) působí chaoticky.

Dům č.k. 60 - zadní část v Tyršově ulici

Nevhodné jsou plastové výplně fasádních otvorů a také šířka vrat do garáže.

Dům č.k. 382 v Lipové ulici

Místní stavební tradice nepoužívá okenice.

Dům č.k. 75 ve Vančurově ulici
Keramické obklady a nevhodná výplň vjezdu.

Dům č.k. 307/2 v ul. Stromořadí
Jeden z mnoha dalších domů, kde je použit nevhodný keramický obklad na soklu a ve špaletách oken. V toto případě by bylo také dobré sdružit dvířka přípojkových skříní do jednoho místa a břízolit nahradit vhodnější omítkou.

Dům č.k. 87 ve Vančurově ulici
Nevhodně obložený sokl z betonových prefabrikovaných dílců.

Dům č.k. 157 na nám. T.G.M.
Nepřípustný obklad stupňů venkovního schodiště z leštěných žulových desek.

Domy č.k. 369 a 370 ve Lipové ul.

Poměrně dobře zachované štíty starých usedlostí. Kromě špatného okna na č.k. 370 je nutné vytknout ošklivé oplechování atik štítů obou objektů.

Dům č.k. 285 v Zahradní ulici

Neestetické oplechování atiky štítu. Dále špatné trojdílné okno v přízemí, což je ovšem problém také všech okolních staveb.

Dům č.k. 234 v ulici Stromořadí

Oplechování štítu by nemělo být takto provedeno vůbec nebo jen velmi nenápadně.

Garáž č.k. 55 na Tř. 1. máje

Vytýká se výrazné oplechování atiky štítu a použití mírnějšího sklonu střechy - v místě je obvyklý sklon cca 45°.

Dveře a vrata v památkové zóně

Podobně jako výplně okenních otvorů ovlivňují výsledný výraz objektu i dveře a vrata. Bohužel velmi rozšířeným způsobem v MPZ Dobřany je použití plechových výplní. Horní dva snímky jsou objekty č.k. 92 v Plzeňské a č.k. 301/1 v Lipové ul. Další dva příklady níže jsou č.k. 370 v Lipové a č.k. 382 v ul. U Radbuzy.

Důležité jsou způsoby řešení plotů a ohradních zdí

Příklad nepřiléhavého použití prken u objektu kina č.k. 795 v Zahradní ul. Budova má přes zjevné dílčí nedostatky svou architektonickou úroveň a toto oplocení se k jejímu charakteru nehodí (prkna, betonové obklady pilířků a hlavně segmentový tvar výplní). Další příklad použití betonových bloků na ohradní zdi u č.k. 36 na Tř. 1. máje. Zeď samotná má vhodný tvar vč. vrat. Vytýká se do MPZ nevhodné použití betonových obkladů.

Další nevhodné řešení oplocení u č.k. 107 na křižovatce Mosdecká/Mánesova

Prostor křižení dvou ulic je velmi významný z historického i společenského hlediska. Plechová ohrada a garáž s luxferovým oknem degradují estetické hodnoty této části města.

Kvality památkové zóny závisí také na nejmenších detailech.

Měřítkově a designově nevhodné zábradlí terasy v patře domu č.k. 442 na Tř. 1. Máje. Hmotě štítu by prospělo oddělení přístavěného zádveří s terasou pomocí úzké spáry a lehce odlišeného odstínu barvy omítky.

Tvarově a materiálově špatné řešení markýzy nad vstupem domu č.k. 536 v Luční ulici. Na střechu byla použita lepenková krytina, konzoly do oblouku působí cizí do daného prostředí.

Neestetické umístění příliš velké reklamy na domě č.k. 383/1 na rohu ulic Lipová/Tř. 1. Máje.

Na náměstí T.G.M. byla provedena krytá restaurační plošina ve zcela nevhodném stylu u objektu č.k. 104/1. Toto řešení působí velmi lacině, je možné v zapadlé historické uličce, nikoliv však u fasádní fronty architektonicky nejvýznamnějších staveb na hlavním náměstí. Druhý snímek dokladuje opět velmi ošklivé provedení markýzy nad vjezdem do garáže č.k. 1823 v Plzeňské ulici.

NEVHODNÉ
DETAILY

dobře

špatně

Štíty domů v lokalitách s venkovským charakterem.

POROVNÁNÍ
DOBRÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

dobře

špatně

Stavební zásahy do organismu historického města musí být prováděny s citlivým přístupem.

POROVNÁNÍ
DOBRÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

dobře

špatně

Jedním z tradičních architektonických prvků ve městě jsou brány vjezdů do dvorů a stodol.

POROVNÁNÍ
DOBRÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

dobře

špatně

Charakter domu je dán nejen jeho celkovým tvarem, ale i proporcemi oken a dveří společně s vhodným materiálovým a barevným řešením.

POROVNÁNÍ
DOBÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

dobře

špatně

Barevné odstíny nátěrů omítek a soklových omítek musí být voleny velmi opatrně. Musí vycházet z místních zvyklostí, a proto je dobré při jejich výběru spolupracovat s odborníkem.

POROVNÁNÍ
DOBÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

dobře

špatně

Městské prostory v minulosti vznikaly přirozenou stavební činností, která zachovávala tradiční zvyklosti a vycházela ze základních lidských potřeb. Takovéto sídelní celky nás dnes oslovují svými estetickými hodnotami.

POROVNÁNÍ
DOBÝCH A
ŠPATNÝCH
PŘÍKLADŮ

Náměstí T.G.M.

č.k. 9.....	str. 7
č.k. 25/1,2.....	str. 7
č.k. 29/1.....	str. 28
č.k. 31.....	str. 24
č.k. 37/1.....	str. 29
č.k. 41.....	str. 9
č.k. 42.....	str. 2
č.k. 43/1.....	str. 2
č.k. 44.....	str. 8
č.k. 71.....	str. 33
č.k. 78.....	str. 27
č.k. 79.....	str. 27
č.k. 80.....	str. 33
č.k. 81.....	str. 2
č.k. 82.....	str. 2,7
č.k. 83.....	str. 32
č.k. 104/1.....	str. 38
č.k. 157/35.....	str. 35
celkové foto.....	str. 1,2

Lidická ulice

č.k. 45/1,2.....	str. 29
č.k. 48/1.....	str. 16
č.k. 52.....	str. 26
č.k. 53/1.....	str. 26
č.k. 59/2.....	str. 27
č.k. 60.....	str. 27
č.k. 69.....	str. 9
č.k. 70.....	str. 12
č.k. 202.....	str. 28
č.k. 389.....	str. 27

Tyršova ulice

č.k. 48.....	str. 19
č.k. 60.....	str. 34
č.k. 65/2.....	str. 13
č.k. 73.....	str. 31
č.k. 90.....	str. 9
č.k. 133/2.....	str. 9
č.k. 143.....	str. 15
č.k. 149.....	str. 23
č.k. 150.....	str. 23
č.k. 156.....	str. 25
č.k. 176.....	str. 11,43
č.k. 180.....	str. 9,26
č.k. 181.....	str. 4
č.k. 182/1.....	str. 4
č.k. 185.....	str. 4,10
č.k. 186.....	str. 4,10
č.k. 187/2.....	str. 33
č.k. 195.....	str. 23
č.k. 199.....	str. 34
č.k. 441.....	str. 11
č.k. 838.....	str. 18
č.k. 1623/1,2.....	str. 16
celkové foto.....	str. 3,44

Vančurova ulice

č.k. 75.....	str. 35
č.k. 87.....	str. 35
celkové foto.....	str. 5

Školní ulice

č.k. 96.....	str. 8
č.k. 101.....	str. 8
č.k. 127.....	str. 10,39
č.k. 128.....	str. 10,39
č.k. 131.....	str. 24
č.k. 135.....	str. 20
č.k. 136.....	str. 10,15

Plzeňská ulice

č.k. 91.....	str. 20
č.k. 92.....	str. 37
č.k. 161/1.....	str. 25
č.k. 167/2.....	str. 12,40
č.k. 483.....	str. 12
č.k. 516.....	str. 23,32,43
č.k. 575.....	str. 23
č.k. 1823.....	str. 38
celkové foto.....	str. 29

Mánesova ulice

č.k. 104/2.....	str. 20
č.k. 115.....	str. 11,31
č.k. 116.....	str. 11,31
č.k. 677/1.....	str. 20
celkové foto.....	str. 4

Mostecká ulice

č.k. 107.....	str. 37
---------------	---------

Pobřežní ulice

č.k. 3/1,2.....	str. 30
č.k. 7.....	str. 30
č.k. 27/2.....	str. 17
č.k. 3703/105.....	str. 17,40
celkové foto.....	str. 1

ulice U Radbuzy

č.k. 178/2.....	str. 22
č.k. 374/2.....	str. 30
č.k. 379.....	str. 30
č.k. 382.....	str. 37
č.k. 392/1.....	str. 6

Třída 1. máje

č.k. 28.....	str. 13
č.k. 30.....	str. 13
č.k. 31.....	str. 13
č.k. 36.....	str. 26,37
č.k. 37/3.....	str. 12,42
č.k. 48/3.....	str. 16
č.k. 53/3.....	str. 16
č.k. 55.....	str. 36
č.k. 204.....	str. 19
č.k. 205.....	str. 18
č.k. 263/2.....	str. 14
č.k. 277.....	str. 10
č.k. 279.....	str. 10,33
č.k. 280.....	str. 10
č.k. 383/1.....	str. 38
č.k. 442.....	str. 38
č.k. 709.....	str. 34
celkové foto.....	str. 4,5

Luční ulice

č.k. 371.....	str. 13
č.k. 372.....	str. 13
č.k. 373/1.....	str. 22
č.k. 536.....	str. 38
celkové foto.....	str. 5

Lipová ulice

č.k. 291.....	str. 31,42
č.k. 295.....	str. 32
č.k. 299.....	str. 22
č.k. 301/1.....	str. 37
č.k. 302.....	str. 10
č.k. 303/1.....	str. 10,14
č.k. 304.....	str. 26
č.k. 369.....	str. 3,36
č.k. 370.....	str. 3,36,37,41
č.k. 381.....	str. 32
č.k. 382.....	str. 34
č.k. 526.....	str. 8

Študiční ulice

celkové foto.....	str. 6
-------------------	--------

Široká ulice

č.k. 260/1.....	str. 6
č.k. 267/1.....	str. 10,14
č.k. 270.....	str. 6
celkové foto.....	str. 4

ulice Stromořadí

Č.k. 227.....	str. 31
Č.k. 232.....	str. 22
Č.k. 233.....	str. 10,30
Č.k. 234.....	str. 36
Č.k. 237.....	str. 25
Č.k. 238.....	str. 25
Č.k. 239.....	str. 15,41
Č.k. 240.....	str. 11
Č.k. 241/2.....	str. 29
Č.k. 251/1.....	str. 28
Č.k. 307/2.....	str. 35
Č.k. 308.....	str. 24
Č.k. 321.....	str. 25
Č.k. 322.....	str. 25
Č.k. 373/97.....	str. 17
Č.k. 507.....	str. 28
celkové foto.....	str. 3,6

Zahradní ulice

Č.k. 148/4.....	str. 19
Č.k. 251.....	str. 18
Č.k. 252.....	str. 18
Č.k. 254/2.....	str. 28
Č.k. 282/1,2.....	str. 18,24,39
Č.k. 283.....	str. 18,24
Č.k. 285.....	str. 36
Č.k. 295.....	str. 13,15
Č.k. 296.....	str. 13,15,21
Č.k. 297.....	str. 13,15
Č.k. 795.....	str. 37
celkové foto.....	str. 3,19,33,44